

PERSONALIA

Vzpomínky na Magdu Zmrhalovou**(15. 1. 1961 – 30. 6. 2020)**

Zatímco jsme se vzpamatovávali z jarní koronavirové izolace a chystali se na alespoň trochu normální léto, zasáhla nás v poslední červnový podvečer zpráva, které doteď odmítáme uvěřit a naplno ji přijmout – opustila nás kamarádka a kolegyně, se kterou jsme byli donedávna ve spojení a o jejíž náhlé těžké nemoci neměl téměř nikdo mimo nejbližší rodinu tušení. Magda si nepřála s touhle „prkotinou“ nikoho obtěžovat a její strategie jí téměř dokonale vyšla. Utajené nezůstalo alespoň poslední rozloučení s ní, nad kterým podle počtu účastníků Magda asi výjimečně neměla pevnou ruku, jinak by nás určitě hnala dělat něco užitečnějšího.

Magda Zmrhalová na Červené hoře v Jeseníkách, 2. 7. 2008. Foto Š. Koval.

Pro nasměrování její životní dráhy bylo jistě rozhodující už dětství, které prožila uprostřed Jeseníků, na hájence ve Vernířovicích, kde s rodinou žili od roku 1966. Její otec, Ladislav Pěncík, byl lesník s hlubokým a pokorným vztahem k Jeseníkům a přírodě vůbec, což předznamenalo časté výlety do okolních lesů nebo jak bylo zažité v rodinné terminologii „do neznáma“. K těm se přidávala často i maminka Magdaléna, která byla učitelkou a později i ředitelkou v místní škole v Sobotíně, a o tři roky

mladší sestra Zdeňka. Zájem o okolní přírodu předaný rodiči pomohla u Magdy prohloubit paní Wellechová, výborná profesorka biologie na šumperském gymnáziu, kam po sobotínském základní škole nastoupila. K dalšímu studiu si proto vybrala obor Ochrana přírodního prostředí na Univerzitě Palackého v Olomouci, kam nastoupila po maturitě v roce 1979. Ve své diplomové práci se pod vedením Dr. Vratislava Bednáře věnovala společenstvům smrčín v Hrubém Jeseníku. Studia na UP zakončila v roce 1984 a o rok později složila i rigorózní zkoušky a získala tak titul RNDr. v oboru Ochrana přírodního prostředí. Již během studií Magda vypomáhala v tehdejším Okresním vlastivědném muzeu v Šumperku, což jí pomohlo k získání budoucího místa botaničky v této instituci, kam nastoupila těsně po absolutoriu v červenci 1984 a kde pracovala až do své předčasné smrti.

Rok 1984 předznamenal i další, asi nejdůležitější stránku Magdiny osobnosti, a to byl důraz na rodinný život. Vdala se za Stanislava Zmrhala, který ji v následujících letech nenápadně, ale vydatně podporoval, a se kterým vychovala dvě děti, Martina a Magdu. Z jejich úspěchů se radovala víc než z vlastní kariéry a jejich těžkosti, pokud nastaly, sledovala rovněž s maximální účastí. Posledních sedm let Magdina života tak bylo zásadním způsobem naplněných radostí ze dvou vnoučat, kterých se dočkala jako v dnešní době velmi mladá a zdatná babička. Zdatnost, kterou využívala v plné míře i ve svém profesním životě, souvisela s její oblibou pohybu. Jako středoškolačka dokonce závodně běhala na lyžích za oddíl Lokomotiva Pramet Šumperk a běžky zůstaly jejím asi nejoblíbenějším dopravním prostředkem až do letošního roku. Další tahoun sportovních aktivit pak byl její německý ovčák Kuba, se kterým kromě horských výletů pravidelně cvičila i v kynologickém klubu. Čas si ale našla i na své další koníčky, např. jógu a rukodělné aktivity, kterými bylo v posledních letech zejména šití patchworku.

Vraťme se ale k profesní dráze. Jako botanička šumperského vlastivědného muzea měla na starost botanické sbírky, byla kurátorkou mnoha výstav, z nichž největšího ohlasu laické i odborné veřejnosti dosahovala každoroční podzimní výstava hub, pro jejichž růst byly a jsou na Šumpersku výborné přírodní podmínky. Kromě toho v muzeu organizovala besedy na témata týkající se přírody, lesa a hor a pro veřejnost také pravidelně pořádala vycházky za mechorosty a lišejníky ve svém regionu. Paradoxně nevíme přesně, co zažehlo její lásku k mechorostům, kterým se systematicky nevěnovala ani během vysokoškolských studií, ani nebyly v muzeu na začátku její kariéry „v popisu práce“. Vzhledem k tomu, že mechorosty jsou důležitou součástí společenstev horských smrčín, zprostředkoval pravděpodobně vedoucí Magdiny diplomky setkání s Dr. Valentinem Pospíšilem z Moravského zemského muzea v Brně, se kterým se dobře znal. Ten záhy rozpoznal její schopnosti, oblíbil si ji a přijal ji za svou neoficiální zákyni. Magda pak často jezdila do Brna i na floristické kurzy právě s manžely Pospíšilovými a Dr. Pospíšil pak nad Magdou držel „ochrannou ruku“ a snažil se k témuž přesvědčit

i ostatní naše bryology na prvních setkáních Bryologicko-lichenologické sekce. Důležitou roli v jejím budoucím zaměření ale sehrál i nadšený bryolog – amatér (zaměstnáním škodovácký dělník) Miloslav Vondráček z Plzně, se kterým v té době rovněž vedla čilou korespondenci včetně výměny položek. Postupně se prohlubující zaujetí pro mechorosty vyústilo v získání pozice vědecky uznávaného a respektovaného odborníka, a to nejen mezi muzejními botaniky, ale i v univerzitních kruzích. Magdina spolehlivá a početná bryofloristická data z inventarizačních průzkumů v Hrubém Jeseníku, Králickém Sněžníku i dalších lokalit regionu byla důležitým a leckdy zásadním podkladem pro návrh ochranných opatření jak pro konkrétní lokality, tak pro hodnocení celkové míry ohrožení vzácných a ohrožených druhů u nás. Kromě četných odborných publikací vzešlých z těchto průzkumů pak posloužila Magdina dobrá znalost konkrétních ochranných významných nebo zajímavých druhů jako základ zpracování rozšíření takových druhů v celé České republice, ať už Magdou samotnou nebo dalšími kolegy. Magda byla dlouholetou členkou týmu expertů v projektu Analýza antropických vlivů v nejcennějších částech CHKO Jeseníky a významným způsobem se podílela i na získání a řešení poměrně velkého grantu GA ČR, který v letech 2001 až 2003 syntetizoval bryologická data z center biodiverzity Krkonoše a Hrubého Jeseníku, zejména jejich ledovcových karů. Spolu s J. P. Haldou s L. Burešem v posledních letech spolupracovala na geobotanickém výzkumu Velké kotliny. Určitě není běžné ani to, když se botanička okresního muzea účastní mezinárodních vědeckých konferencí. Magda se takových účastnila např. v roce 2001 (Planta Europa, Praha) a byla pozvána i v letošním roce (Conference of European Committee for Conservation of Bryophytes Zagreb), přestože už na ni nemohla dorazit (a která nakonec byla stejně kvůli koronavirové situaci přesunuta na příští rok).

Magda byla skvělým organizátorem a dokázala toho využít i k radosti a užitku bryologicko-lichenologické komunity. O přírodovědných, většinou bryologicky a lichenologicky zaměřených vycházkách pro veřejnost byla zmínka už výše, ale za dobu svého členství v Bryologicko-lichenologické sekci ČBS Magda pořádala nebo spolupřádala hned čtyři setkání – v Loučné nad Desnou (1994), v Rychlebských horách (2004), v Chrásticích pod Králickým Sněžníkem (2008) a ve Zlatých Horách (2019), nesmíme ale zapomenout ani spolupřádání nedávného Floristický minikurzu ČBS v Horní Lipové (2017), který měl díky ní i bryologický rozměr. Její vedení a neformální, ale o to lepší pedagogické schopnosti, měli možnost poznat středoškolští i vysokoškolští studenti při biologických olympiádách, vedení středoškolské odborné činnosti nebo podílu na vedení diplomových prací věnovaných bryoflore a květeně Hrubého Jeseníku. Možná nejviditelnějším Magdiny neformálním žákem je Štěpán Koval, jehož fotografiemi se můžete potěšit v mnoha publikacích věnovaných mechorostům u nás i v Evropě, včetně různých internetových zákoutí.

Pozdrav ze starého mramorového lomu v Horní Moravě při setkání v Chřasticích na Šumpersku v říjnu 2008. Zleva: M. Zmrhalová, J. Kučera, B. Aguero, E. Vicharová, R. Hlaváček (vepředu) a M. Jiroušek (vzadu). Foto Š. Koval.

Magda byla neuvěřitelně pečlivá. To mělo samozřejmě skvělou stránku věci v tom, že veškerá její práce byla důkladná, kvalitní a dalo se na ni spolehnout. Řada zajímavých druhů „se objevila“ tak, že Magda vyštoukala z obálky, do níž původně dávala nějaký jiný druh. Druhá strana mince jejího přístupu byla pak logicky delší doba, kterou jsme si museli na výsledky počkat, a která nás v dnešní hektické době pod tlakem uzávěrek odevzdávaných zpráv někdy mohla i rozčilovat. Naštěstí uzávěrky jsou jednou z prvních věcí, na které se po odevzdání práce zapomene, a tak ve vzpomínkách zůstávají jen ty důležitější zážitky. O několik z nich se zde s dalšími spoluautory v abecedním pořadí podělíme.

(J. Halda): *Magda mě kontaktovala hned po mém nástupu do muzea v Rychnově nad Kněžnou v roce 1995 a navrhla spolupráci na výzkumu bryo- a lichenoflóry Králického Sněžníku. V malém muzeu bylo v té době obtížné získat podporu a začátky byly těžké. Magda nikdy nelitovala investovat volný čas ani vlastní finance do výzkumu mechorostů. Jezdili jsme o víkendech a objevovali krásné vzácné druhy. Nezapomenutelné byly potom večery a hovory u Zmrhalů u vína, kterého protékalo nezměrně stejně jako hodin zajímavých hovorů. Rodina Magdino snažení v bryologii ohromně podporovala a vytvářela podmínky ze „zálohy“, i když výzkumy počet společně strávených volných víkendů velmi omezovaly. Během let jsme spolupráci rozšířili i na Jeseníky, které Magda znala nejlépe a často upozornila na velmi cenné nebo téměř zapomenuté zajímavé lokality. Znala všechny cesty a rychle vymyslela způsob, jak se k nim nejlépe přiblížit.*

Úžasnou vlastností, kterou udivovala všechny okolo, byla schopnost okamžitě si lidi získat, nadchnout je pro věc a seznamovat navzájem další lidi, kteří by se pravděpodobně nikdy nepotkali. Neznám podobného člověka s tolika přáteli na všech frontách. Všude měla někoho, kdo mohl zařídit povolenku nebo sehnat nocleh. Její charisma fungovalo i v cizině, třeba ve Švédsku si rychle podmanila glaciology z terénní stanice nebo hasiče na polské straně Králického Sněžníku, kde jsme se náhodou potkali během jejich terénního výcviku. Pečovala také o přátele poděděné po tátovi, velmi vzdělaném a uznávaném lesníkově, kterého vyhledávali kolegové z celé Evropy. Velmi se zasloužil o ochranu části lesů v Jeseníkách v těžkých časech před listopadovým převrácením i po něm. Magda nedokázala nikomu nic odmítnout, a proto byla nepřetržitě zavalena prací, kterou se až do posledního dechu snažila zvládnout. Úsměvná byla její potřeba koníčků, pro které se nadchla a nedokázala je opustit, ačkoliv by její aktivity bohatě stačily na tři další životy. Ať to byla zahrádka, kynologický výcvik nebo patchwork. Investovala spoustu energie do přátel a lidí kolem sebe a investice se jí bohatě vracela. Během exkurzí zaujala pro mechy spoustu studentů a mnoha z nich se věnovala i potom. Magda by to nikdy nechtěla, ale všichni jí tajně oplakáváme a strašně nám chybí, protože se cítíme vůči ní zadlužení.

(Š. Koval): Bylo jaro 2008 a já vyfotil několik mechu, nic jsem o nich nevěděl, jen se mi líbily. Dozvěděl jsem se, že v šumperském muzeu pracuje botanička, která mechy zná, a oslovil jsem ji s prosbou o určení. Pár dní na to už Magda scházela z kopečka k našemu domu a odjížděli jsme spolu první do terénu do Rudoltic. Pak do Vidnavy na Discelium, za šikouškem na Rejvíz, na Červenou horu, na bryodny do Chrástic... Přišlo to úplně samo a přirozeně a rázem z nás byli kamarádi, kolegové a partáci. Bydlela kousek od nás, spoustu krásných lokalit jsme měli doslova za barákem, takže jsme byli venku každou chvíli. Učila mě mechy, brala mě na svoje oblíbená místa, já jsem fotil, ona sbírala a zkoumala a taky byla ráda, že má s kým jezdit do terénu. A já díky ní poznával úplně nový svět, nová místa, nové přátele a nezadržitelně propadal bryologii. Následovalo několik let intenzivní spolupráce. Postupně jsme projezdili skoro celou republiku, ať už kvůli mapování, focení, nebo jen tak, na zajímavé lokality. Vymýšleli jsme občas až bláznivé výlety, třeba koncem prosince na pár dní do Podýjí, nebo ve 20 cm sněhu kontrolovat lokality šikouška u nás v Jeseníkách. I z takových výletů jsme ale vozili zajímavé nálezy nebo hezké fotky. Většinu času jsme trávili v Jeseníkách, kde to Magda dobře znala a ráda se o to všechno podělila. A tam kde to neznala, tam nás to táhlo o to víc. Bylo potřeba zjistit, kam vede nám dosud neznámá odbočka nebo co roste na té které skalce, kde jsme ještě nebyli. Sdíleli jsme radost z každého hezkého nálezu a nově objeveného místa a pořád něco dalšího plánovali, i když bylo jasné, že většina takových výprav je časově naprosto nereálná. Těch plánů zůstala spousta. Plánů vážně míněných, ale i úsměvných – třeba při některém monitoringu šikouška hledat lokality schválně tak, aby body na mapě vykreslily smajlíka, nebo zjistit, který to predátor jeho tobolky přes

zimu požírám, a hlavně jak takový šikoušek vlastně chutná. Nebýt Magdy, určitě bych se mechy nikdy zabývat nezačal. Vděčím jí za hodně a zpětně si uvědomuji, že jsem jí to asi nikdy dostatečně nesdělil. Netušil jsem, jako většina z nás, že k tomu už nebude příležitost. Hodně společně stráveného času vytvoří hodně vzpomínek. Vybavují se mi s každou fotkou či místem, i při pouhém pohledu na hřebeny Jeseníků a její milovanou Břidličnou. Sem Magda vždycky patřila a teď tu chybí...

(J. Kučera): Magdu jsem poprvé viděl jako student na setkání Sekce v Loučné nad Desnou. Tehdy pro mě byla významným místním odborníkem a znalcem mechů, které jsem se tehdy trochu snažil naučit. O sedm let později už jsme spolu dělali na společném grantu v krkonošských a jesenických karech. Nechyběla u jediné společné terénní práce a o dobrou náladu pečovala mimo jiné i vždy připravenou nabídkou ranní štamprle, která pomohla překonat můj počáteční respekt ke zkušenější kolegyni. Na setkání s Magdou a společné výlety do Jeseníků jsem se pak vždycky ohromně těšil, asi proto, že mi dávala najevo, že ona se těší taky, včetně přijetí naší rodiny. Bohužel těch společných výletů po skončení „karového“ grantu nebylo moc vzhledem ke vzdálenosti mezi Budějovicemi a Losinami. Magda nejvíce litovala toho, že se z grantových peněz nepodařilo pořídit vrtulník pro snadnější cestování mezi našimi městy – nemohla tak většinou přijmout moje pozvání na koncert ŠuKaSu (pro nezasvěcené, Šuspova kakofonického souboru), který si kdysi velice užívala...

(E. Mikulášková): Magda pro mě byla dlouho vzdálená bryoložka někde ze severu, o které se hodně mluvilo, ale netušila jsem, kdo to je. Zkazky, které o ní kolovaly, ve mě vzbuzovaly velký zájem tuhle paní poznat. Jednalo se o holku do nepohody plnou optimismu a dobré nálady, nezměrné energie, velkých bryologických znalostí a nadšení ke každému dobrodružství. Během setkání na bryodnech v Rychlebských horách, ve Zlatých horách, výletu na Rejvíz či do Úpské jámy jsem měla šanci poznat, že Magda všemu s přehledem dostojí. Nejvýrazněji si vybavuji tu ochotu a nadšení sdílet všechno s okolními lidmi, ať jsou to nehmotné věci jako znalosti o lokalitách, o mechorostech, či něco hmatatelnějšího jako je něco na zub, lok pálenky nebo kus nalezeného vzácného mechu.

(V. Plášek): S Magdou mě seznámil můj tehdejší vedoucí bakalářské práce Zbyněk Hradílek. Jesenicko, kde jsem začínal a prováděl svá první bryologická bádání, znala Magda velmi dobře a ujala se mě. Pomohla mi s úplnými základy práce v terénu, ochotně mi fotila určovací i historickou literaturu a také mi otevřela dveře do velkého bryologického světa díky společným návštěvám u dr. Dudy a dr. Pospíšila. Když jsem po studiích nastoupil ve Slezském zemském muzeu v Opavě, spolupráce se ještě prohloubila. Byla pravidelným hostem opavských botanických seminářů. Později se věnovala i studentům Ostravské univerzity, vedla exkurze do Velké kotliny, recenzovala jejich závěrečné práce a účastnila se společných zahraničních exkurzí. Díky úzkým kontaktům na polské

bryology jsme několikrát navštívili polské „warsztaty briologiczne“, tedy obdobu našich bryologických dnů. Nicméně mimo tyto společné pracovní aktivity, nás spojovalo hlavně kamarádství. Přece jen jsme byli nějakou dobu téměř sousedé, které mezi Velkými Losinami a Kouty dělilo pouhých 10 km. Často se stávalo, že se Magda při návratu z terénu zastavila u nás a s nadšením povídala o zajímavých lokalitách a družích, které ten den našla. Její optimismus, vnitřní pohoda a životní moudrost mi navždy zůstanou v paměti.

Magdina stopa v rodině, mezi kamarády, v odborných kruzích i na poli ochrany životního prostředí svého regionu se nedá přehlédnout. Posledně zmíněný přínos ocenil i Magdin rodný Olomoucký kraj, když jí letos 10. září udělil in memoriam Cenu hejtmana Olomouckého kraje v oblasti životního prostředí. Svoji osobní cenu by Magdě dala spousta lidí – jen jsme jí to, jak už to bývá, bohužel nestihli říct.

J. Kučera, L. Bureš, J. Halda, Š. Koval, E. Mikulášková & V. Plášek

Poděkování

Autoři děkují Zdeňce Jordanové, Magdině sestře, za poskytnutí životopisných informací, zejména z časnějšího období jejího života.

Bibliografie Magdy Zmrhalové

1985

Bednář V. & Pěničková M. (1985): Společenstva přirozených smrčín v povodí Merty v Hrubém Jeseníku. – Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Rerum Naturalium, Biologica, 25: 47–64.

1986

Zmrhalová M. (1986): Poznámka k rozšíření mechorostů v Hrubém Jeseníku. – Severní Morava 51: 64.

Zmrhalová M. (1986): Společenstva přirozených smrčín Hrubého Jeseníku. – Severní Morava 52: 49–54.

1988

Grulich V. & Zmrhalová M. (1988): Ostrice skalní (*Carex rupestris* All.) v Hrubém Jeseníku. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 37: 161–167.

Novotný I. & Zmrhalová M. (1988): The index of Latin names from “Katalog literatury po mochoobrazním (Catalogues of Bryophyta)”. – Moravské zemské muzeum, Brno.

1992

Pospišil V., Pospíšilová L., Soldán Z. & Zmrhalová M. (1992): Příspěvek k bryoflóře okresu Stará Lubovňa. – In: Mártonfi P. [ed.], Flóra okresu Stará Lubovňa: 89–105, Košice & Stará Lubovňa.

Zmrhalová M. (1992): Mech *Oligotrichum hercynicum* (Hedw.) Lam. et DC. v Československu. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 41: 55–68.

Zmrhalová M. (1992): The problems of the occurrence of some rare mosses in the Hrubý Jeseník Mts. – In: Soldán Z. & Liška J. [eds], Decline and conservation of lichens and bryophytes in Central Europe. Proceedings of the 4th Bryological and Lichenological Days in Czechoslovakia. Smolenice, 29.10.–1.11.1991, Bryonora 9: 53.

1993

- Zmrhalová M. (1993): Historie výzkumu mechové flóry Hrubého Jeseníku. – Severní Morava 66: 39–48.
- Zmrhalová M. (1993): Jak zanikl výskyt vzácného mechu *Helodium blandowii* (Web. et Mohr) Warnst. v Šumperku. – Severní Morava 66: 61–62.
- Zmrhalová M. (1993): Klíč k určování druhů rodu *Rhizomnium*. – Bryonora 11: 9–11.
- Zmrhalová M. (1993): Významné životní jubileum Viléma Fuhrmana. – Severní Morava 66: 77.

1994

- Zmrhalová M. (1994): Akademik Josef Podpěra a jeho přínos pro botanický výzkum jesenické oblasti. – Severní Morava 67: 67–68.
- Zmrhalová M. (1994): Bryologicko-lichenologická konference (= konference botaniků v Loučném nad Desnou v září 1994). – Severní Morava 68: 79–80.
- Zmrhalová M. (1994): Seznam mechorostů sebraných v Jeseníkách během 7. bryolo-lichenologických dnů. – Bryonora 14: 14–16.
- Zmrhalová M., Pospíšilová L. & Pospíšil V. (1994): Příspěvek k mechové flóře Hrubého a Nizkého Jeseníku. – Zprávy Československé botanické společnosti 28 (1993): 69–76.

1995

- Zmrhalová M. (1995): K problematice výskytu některých vzácných mechů v Hrubém Jeseníku. – Zprávy Československé botanické společnosti 30: 1–4.
- Zmrhalová M. (1995): Rod *Tetradontium* Schwaegr. v České a Slovenské republice. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 44: 203–216.
- Zmrhalová M. (1995): Květena Hrubého Jeseníku. – Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku.

1996

- Zmrhalová M. (1996): Šumperské parky. – In: Melzer M. [ed.], Šumperk – město a jeho obyvatelé. K 100. výročí založení muzea v Šumperku: 239–252, Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku & město Šumperk.

1997

- Zmrhalová M. (1997): Valný sjezd Československé botanické společnosti v roce 1947. – Severní Morava 73: 69–71

1999

- Plášek V. & Zmrhalová M. (1999): Příspěvek k bryoflóre Rychlebských hor a Vidnavska (SZ Slezsko). – Časopis Slezského muzea, ser. A, 48: 205–208.
- Zmrhalová M. (1999): Bryologický inventarizační průzkum PR Sněžná kotlina. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Zmrhalová M. (1999): Nové informace o výskytu játrovky *Lophozia capitata* (Hook.) Macoun v České republice. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 48: 33–40.

2000

- Filip J. & Zmrhalová M. (2000): Nejstarší šumperští botanikové. – Severní Morava 79: 31–42.
- Zmrhalová M. (2000): Zkušenosti s obnovou horských lesů v NP Šumava. – In: Anonymus, Obnova lesa ve smrkovém stupni Hrubého Jeseníku: 65–79, Jeseník.

2001

- Kučera J., Buryová B., Plášek V., Soldán Z. & Zmrhalová M. (2001): Mechorostry zaznamenané během jarního setkání bryologicko-lichenologické sekce v Novém Městě nad Metují. – Bryonora 28: 19–25.
- Zmrhalová M. (2001): Příspěvek k rozšíření mechu *Buxbaumia viridis* (Mough. ex Lam. et DC.) Brid. ex Mough. et Nestl. v Hrubém Jeseníku, Rychlebských horách a na Králíckém Sněžníku. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 50 (suppl.): 4–8.
- Zmrhalová M. (2001): Příspěvek k rozšíření mechu *Hamatocaulis vemicosus* (Mitt.) Hedenäs v Hrubém Jeseníku a Vidnavské nížině. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 50 (suppl.): 22–27.

Zmrhalová M., Buryová B., Kučera J., Plášek V., Vacínová I. & Váňa J. (2001): Threatened bryophytes of the High Sudetes (Krkonosé, Hrubý Jeseník). – In: Anonymus, Abstracts and Programme of the 4th European Conference on the Conservation of Bryophytes: 26, Botanický ústav AV ČR, Průhonice.

Zmrhalová M., Buryová B., Kučera J., Plášek V., Vacínová I. & Váňa J. (2001): Threatened bryophytes of the High Sudetes (Krkonosé, Hrubý Jeseník). – Acta Facultatis rerum naturalium Universitatis Ostraviensis, Biologia–Ekologia, 8: 187.

2002

Hradílek Z. & Zmrhalová M. (2002): Miroslav Holubář (1925–2001). – Bryonora 29: 26.

Jansová I., Zmrhalová M., Buryová B., Kučera J., Plášek V. & Váňa J. (2002): Populační ekologie vzácných a ohrožených druhů bryoflorý Vysokých Sudet. – In: Mlezivová R. [ed.], IXth Congress of the Czech Botanical Society, Lednice, Czech Republic, August 19–23, 2002, Abstracts: 95, Česká botanická společnost, Praha.

Kučera J., Zmrhalová M., Buryová B., Jansová I., Plášek V. & Váňa J. (2002): Bryofloristický výzkum ve Vysokých Sudetech – jak na to? – In: Mlezivová R. [ed.], IXth Congress of the Czech Botanical Society, Lednice, Czech Republic, August 19–23, 2002, Abstracts: 56–57, Česká botanická společnost, Praha.

Zmrhalová B., Váňa J., Buryová B., Jansová I., Kučera J. & Plášek V. (2002): Mechorosty vybraných center biodiverzity v Hrubém Jeseníku a Krkonosích – historie a současnost. – In: Mlezivová R. [ed.], IXth Congress of the Czech Botanical Society, Lednice, Czech Republic, August 19–23, 2002, Abstracts: 115–116, Česká botanická společnost, Praha.

2003

Blockeel T. L., Bednarek-Ochyra H., Czernyadjeva I. V., Draper I., Fudali E., Kučera J., Long D. G., Ros R. M., Ochyra R., Schumacker R., Smith V. R., Sollman P., Sotiaux A., Thingsgaard K. & Zmrhalová M. (2003): New national and regional bryophyte records, 8. – Journal of Bryology 25: 217–221.

Buryová B., Plášek V., Zmrhalová M., Kučera J. & Váňa J. (2003): Bioindikční hodnota mechorostů a změny v bryoflore Vysokých Sudet. – Acta Facultatis rerum naturalium Universitatis Ostraviensis, Biologia–Ecologica, 10: 36.

Kučera J., Müller F., Buryová B., Voříšková L., Hradílek Z., Plášek Z., Zmrhalová M., Staniasek M., Wiercholska S., Košnar J. & Novotný I. (2003): Mechorosty zaznamenané během 10. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce v Krásné Lípě (NP České Švýcarsko a CHKO Labské Pískovce). – Bryonora 31: 13–23.

Plášek V., Buryová B., Kučera J., Váňa J. & Zmrhalová M. (2003): Co víme o mechorostech Vysokých Sudet? – Acta Facultatis rerum naturalium Universitatis Ostraviensis, Biologia–Ecologica, 10: 153–154.

Kučera J., Buryová B., Plášek V., Váňa J. & Zmrhalová M. (2003): Mechorosty krkonošských a jesenických karů. – In: Paľucki A. & Štursa J. [eds], Geoekologické problémy Karkonoszy (5), Geoekologické problémy Krkonos. Zbiór abstraktów, referatów i posterów, Szklarska Poręba 5–7 listopada 2003: 16, Szklarska Poręba.

Váňa J., Zmrhalová M., Buryová B., Kučera J. & Plášek V. (2003): Vzácné a ohrožené druhy mechorostů sudetských karů v ČR. – In: Paľucki A. & Štursa J. [eds], Geoekologické problémy Karkonoszy (5), Geoekologické problémy Krkonos. Zbiór abstraktów, referatów i posterów, Szklarska Poręba 5–7 listopada 2003: 28, Szklarska Poręba.

Zmrhalová M., Plášek V., Kučera J. & Váňa J. (2003): Mechorosty karových území Vysokých Sudet v České republice. – In: Šubová D. [ed.], Mezinárodní konference přírodovědných pracovníků muzeí a pracovníků muzeí v přírodě. Zborník referátov: 23, Liptovský Mikuláš.

2004

- Kučera J., Zmrhalová M., Buryová B., Košnar J., Plášek V. & Váňa J. (2004): Bryoflora of the glacial cirques of the Western Krkonoše Mts. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 53: 1–47.
- Kučera J., Zmrhalová M., Buryová B., Plášek V. & Váňa J. (2004): Bryoflora of the Úpská jáma cirque and adjacent localities of the Eastern Krkonoše Mts. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 53: 143–173.
- Plášek V., Kučera J. & Zmrhalová M. (2004): Mechorosty zaznamenané v průběhu 11. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce v Rychlebských horách. – Bryonora 33: 12–19.
- Zmrhalová M. (2004): Inventarizační průzkum NPR Králický Sněžník. Obor: Bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK, Olomouc & Praha.]
- Zmrhalová M., Hradílek Z. & Musil Z. (2004): *Callicladium haldanianum*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy IV., Bryonora 34: 24.

2005

- Kučera J., Buryová B., Plášek V., Váňa J. & Zmrhalová M. (2005): Bryophytes of the glacial cirques in the Giant Mountains and Hrubý Jeseník Mts (the Czech Republic). – In: Štursa J., Mazurski K. R., Palucki A. & Potocka J. [eds], Geoeologické problémy Krkonoš. Sborn. Mez. Věd. Konf., Listopad 2003, Szklarska Poręba, Opera Corcontica 41 (2004): 170–184.
- Zmrhalová M. (2005): Inventarizační průzkum Velké kotliny (část NPR Praděd), obor: bryologie. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Zmrhalová M. (2005): Inventarizační průzkum údolí Bílé Opavy (část NPR Praděd). Obor: bryologie. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Zmrhalová M. (2005): *Lophozia heterocolpos*, *Pohlia ludwigii*, *Isopterygiopsis muelleriana*, *I. pulchella*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy VI., Bryonora 36: 26–34.
- Zmrhalová M. (2005): [Recenze] Plášek V. (2005): Základy bryologie (Systém, fylogeneze a ekologie mechorostů). – Bryonora 36: 41.
- Váňa J., Zmrhalová M., Kučera J., Plášek V. & Shaw B. (2005): Vzácné a ohrožené druhy mechorostů sudetských karů v ČR. – In: Anonymus, Campanula – sborník referátů z konference k 35. výročí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, Karlova Studánka a Malá Morávka 11.–12.11.2004: 113–114, SOP – Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.
- Zmrhalová M., Kučera J., Plášek V., Váňa J. & Shaw B. (2005): Metodika bryologického výzkumu Vysokých Sudet. – In: Anonymus, Campanula – sborník referátů z konference k 35. výročí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, Karlova Studánka a Malá Morávka 11.–12.11.2004: 111–112, SOP – Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.

2006

- Novotný I., Košnar J., Berka T., Holá E., Hradílek Z., Kubešová S., Loskotová E., Plášek V., Szczepański M., Štechová T., Vágner A. & Zmrhalová M. (2006): Mechorosty zaznamenané v průběhu 13. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce v Bílých Karpatech. – Bryonora 37: 23–32.
- Plášek V., Zmrhalová M., Kubešová S., Szczepański M. & Loskotová E. (2006): Příspěvek k bryoflore Tematínských vrchů. – In: Rajcová K. [ed.], Nejvzácnější přírodní hodnoty Tematínských vrchů: 31–34, KOZA, Trenčín & Pre Přírodu, Trenčín.
- Zmrhalová M. (2006): Analýza antropických vlivů v nejsevernějších částech CHKO Jeseníky. Bryologie. – Ms. – [Depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Zmrhalová M., Plášek V., Kučera J., Shaw B. & Váňa J. (2006): Bryophytes of the High Sudetes mountain range. – In: Kočárek P., Plášek V. & Malachová K. [eds], Environmental changes and biological assessment III, Scripta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Ostraviensis 163: 157–158.

2007

Zmrhalová M. (2007): Historický vývoj porostů kleče a vysokohorského zalesňování v Hrubém Jeseníku a na Králickém Sněžníku. – In: Hošek J. et al., Vliv výsadeb borovice kleče (*Pinus mugo*) na biotopovou a druhovou diverzitu arкто-alpínské tundry ve Východních Sudetech (CHKO Jeseníky, NPR Králický Sněžník). Návrh managementu těchto porostů. Souhrnná zpráva o řešení projektu VaV SM/6/70/05: 24–66, Ms. – [Depon. in: MŽP, Praha & Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]

Zmrhalová M., Kubešová S., Mudrová R., Novotný I. & Kučera J. (2007): Příspěvek k bryoflůře NPR Trčkov (Orlické hory). – Panorama. Z přírody, historie současnosti Orlických hor a podhůří 15: 38–45.

2008

Fojcik B., Stebel A., Fudall E., Plášek V., Rusińska A., Żarnowiec J., Zmrhalová M., Zubel R., Górski P., Cykowska B. & Wilhelm M. (2007): Materiały do bryoflory Ojcowskiego Parku Narodowego. – Prądnik. Prace i Materiały Muzeum im. Prof. Wł. Szafera 17: 79–94.

Jašš R., Gába Z. & Zmrhalová M. (2008): Vernířovice – Wermsdorf. – Obecní úřad Vernířovice.

Zmrhalová M. (2008): Bryologický inventarizační průzkum NPR Smrk. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]

Zmrhalová M. (2008): Bryologický inventarizační průzkum NPR Stachlovice. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]

Zmrhalová M. (2008): Bryologický inventarizační průzkum NPR Stráž – Skalka. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]

Zmrhalová M. (2008): Červený seznam mechorostů CHKO Jeseníky – 4. verze 2008. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]

Zmrhalová M. (2008): Mechorostry a lišejníky „Popravčího“ dubu ve Velkých Losinách. – Severní Morava 94: 49–54.

Zmrhalová M. (2008): Seznam mechorostů české strany Králického Sněžníku. – Acta musei richnoviensis, sect. natur., 15: 6–42.

Zmrhalová M. & Halda J. (2008): Bryoflóra a lichenoflóra české strany Králického Sněžníku – úvod. – Acta musei richnoviensis, sect. natur., 15: 1–5.

2009

Hradílek Z., Zmrhalová M. & Koval Š. (2009): *Aloina brevirostris*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XIV., Bryonora 44: 35.

Hradílek Z., Zmrhalová M. & Kučera J. (2009): *Pseudoleskeella rupestris*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XIV., Bryonora 44: 38.

Kubešová S., Musil Z., Novotný I., Plášek V. & Zmrhalová M. (2009): Mechorostry – součást naší přírody. – ČSOP, ZO Hořepník, Prostějov.

Plášek V., Zmrhalová M. & Číhal L. (2009): Epifytické mechorostry z čeledi Orthotrichaceae v Hrubém Jeseníku. Srovnání historických a recentních dat. – Naturae tutela 13: 219–224.

Zmrhalová M. (2009): 75 let Ing. Jiřího Lazebníčka. – Severní Morava 95: 81–83.

Zmrhalová M. (2009): Břidličná, nová jesenická přírodní rezervace. – Severní Morava 95: 26–34.

Zmrhalová M. (2009): Mechorostry Přírodní rezervace Břidličná a Přírodní památky Zadní Hutisko v Hrubém Jeseníku. – Acta musei richnoviensis, sect. natur., 16: 81–108.

Zmrhalová M. (2009): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* 2009. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]

Zmrhalová M. (2009): Rejvíz. – Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy 95: 48.

Zmrhalová M. (2009): Sedmdesátiny RNDr. Zdenka Gáby. – Severní Morava 95: 68–74.

Zmrhalová M. (2009): Vzpomínka na Vojtu Nováka (1919–1994). – Severní Morava 95: 86–88.

- Zmrhalová M. (2009): Životní jubileum vysokoškolského učitele, botanika a mykologa, prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. – Severní Morava 95: 74–81.
- Zmrhalová M. & Hradílek Z. (2009): *Seligeria pusilla*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XIV., Bryonora 44: 38.

2010

- Hradílek Z., Zmrhalová M. & Plášek V. (2010): Mechorosty Skalského rašeliniště u Horního Města. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 59: 177–184.
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2010): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. v CHKO Orlické hory v roce 2010. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2010): Znovunalezení hlevíků *Anthoceros neesii* a *Notothylas orbicularis* v České republice. – Bryonora 46: 38–46.
- Koval Š., Hradílek Z. & Zmrhalová M. (2010): *Riccia cavernosa*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XVI., Bryonora 46: 70.
- Kučera J., Zmrhalová M., Shaw B., Košnar J., Plášek V. & Váňa J. (2010): Bryoflora of selected localities of the Hrubý Jeseník Mts summit regions. – Časopis Slezského muzea, ser. A, 58 (2009): 115–167.
- Štechová T., Manukjanová A., Holá E., Kubešová S., Novotný I. & Zmrhalová M. (2010): Současný stav populací druhů *Helodium blandowii* (Thuidiaceae) a *Scorpidium scorpioides* (Calliergonaceae) v České republice. – Bryonora 46: 22–32.
- Zmrhalová M. & Koval Š. (2010): Nové poznatky o výskytu mechu šikouška zeleného (*Buxbaumia viridis*) v CHKO Jeseníky. – In: Anonymus, Sborník referátů z konference ke 40. výročí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky: 127–130, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.
- Zmrhalová M. (2010): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. na 11 vybraných lokalitách v CHKO Jeseníky v roce 2010. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2010): Monitoring evropsky významného druhu *Notothylas orbicularis* (Schwein.) A. Gray na lokalitách Lipová-lázně a Lázně Jeseník v roce 2010. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2010): Nákupna léčivých rostlin v Šumperku. – Severní Morava 96: 90–92.
- Zmrhalová M., Koval Š. & Holá E. (2010): Nové poznatky o výskytu mechu šikouška zeleného. – Ochrana přírody 3/2010: 24–26.

2011

- Koval Š. & Zmrhalová M. (2011): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. v CHKO Jeseníky a okolí v roce 2011. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2011): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. v CHKO Železné hory v roce 2011. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Novotný I., Kubešová S., Doskočilová A., Hradílek Z., Koval Š., Marková I., Musil Z., Plášek V., Uhereková-Šmelková D., Vicherová E. & Zmrhalová M. (2011): Mechorosty zaznamenané v průběhu 17. jarního bryologicko-lichenologického setkání v Chříbech. – Bryonora 47: 1–8.
- Vrtalová K., Mátl M., Pláček J., Novotný I. & Zmrhalová M. (2011): Bryologický a lichenologický průzkum v přírodním parku Velký Kosíř na Prostějovsku. – Bryonora 47: 35–40.
- Zmrhalová M. (2011): Bryologický průzkum ve vybraných lokalitách CHKO Jeseníky – závěrečná zpráva. – In: Anonymus, Vytvoření komplexního monitorovacího systému přírodního prostředí Moravskoslezského kraje, č. projektu: CZ0138. – Ms. [Depon. in: Moravskoslezský kraj, Ostrava.]
- Zmrhalová M. (2011): Vzpomínka na prof. MUDr. Jana Kabelíka, DrSc. (1891–1979). – Severní Morava 97: 64–66.

2012

- Čulíková V., Halama J. & Zmrhalová M. (2012): Makrozbytky léčivých rostlin z raně novověké výplně městského příkopu v Šumperku. – Severní Morava 98: 28–30.
- Hradílek Z., Zmrhalová M. & Plášek V. (2012): RNDr. Josef Duda, CSc. (*19. 3. 1925 Komárov – †26. 8. 2012 Opava). – Bryonora 50: 49.
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2012): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* v roce 2012. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2012): 100 let od vysazení kamzíků do Hrubého Jeseníku. – Severní Morava 98: 55–63.
- Zmrhalová M. (2012): Inventarizační průzkum NPR Šerák – Keprník z oboru bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2012): K odkazu profesora Jana Kabelíka aneb nejen o konopí. – Severní Morava 98: 15–24.

2013

- Jirásková V., Šmídová Z. & Zmrhalová M. (2013): Výstava patchworku v šumperském muzeu a Mohelnický patchworkový klub. – Severní Morava 99: 78–80.
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2013): Doplnění znalostí o rozšíření šikouška zeleného na Šumavě. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2013): Monitoring evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* v roce 2013. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2013): Nové lokality šikouška zeleného v roce 2013. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2013): Inventarizační průzkum NPP Medník z oboru bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2013): Inventarizační průzkum NPP Rašeliníště Skřítek z oboru bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2013): Inventarizační průzkum NPP Rejvíz z oboru bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2013): Inventarizační průzkum NPP Ve Studeném z oboru bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. (2013): Inventarizační průzkum NPP Voděradské bučiny z oboru bryologie. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]

2014

- Holá E., Vrba J., Linhartová R., Novozámská E., Zmrhalová M., Plášek V. & Kučera J. (2014): Thirteen years on the hunt for *Buxbaumia viridis* in the Czech Republic: still on the tip of the iceberg? – Acta Societatis Botanicorum Poloniae 83: 137–145.
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2014): Mapování evropsky významného druhu *Buxbaumia viridis* v roce 2014. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Zmrhalová M. & Šaj P. (2014): Historie a přírodní poměry Třemešských rybníků. – Severní Morava 100: 35–55.

2015

- Bureš L., Zmrhalová M. & Halda J. (2015): Červená hora – významná botanická lokalita. – Severní Morava 101: 81–86.
- Zmrhalová M. (2015): [Recenze] L. Bureš: Chráněné a ohrožené rostliny Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. – Severní Morava 101: 71–72.
- Zmrhalová M. (2015): K životnímu jubileu RNDr. Ivana Tuší, CSc. – Severní Morava 101: 76–78.
- Zmrhalová M. (2015): [Recenze] Vyšla nová kniha Zdeňka Gáby. – Severní Morava 101: 70.

2016

- Koval Š. & Zmrhalová M. (2016): Mapování a monitoring šikouška zeleného (*Buxbaumia viridis*) v roce 2016. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Kučera J., Dřevojan P., Ekrťová E., Holá E., Koval Š., Manukjanová A., Peterka T., Procházková J., Štechová T., Táborská M., Tkáčiková J., Vicharová E. & Zmrhalová M. (2016): Zajímavé bryofloristické nálezy XXV. – Bryonora 57: 83–91.

Kučera J., Dřevojan P., Hradílek Z., Kubešová S., Laburdová J., Lysák F., Manukjanová A., Koval Š., Peterka T., Soldán Z., Štechová T. & Zmrhalová M. (2016): Zajímavé bryofloristické nálezy XXVI. – *Bryonora* 58: 73–78.

Vicherová E. & Zmrhalová M. (2016): Vývoj vegetace a mezo/mikroreliéfu Krkonoš v průběhu holocénu a počátky jeho ovlivnění člověkem. Bryologický průzkum. Průběžná zpráva za rok 2016. – Ms. [Depon. in: Správa KRNAP, Vrchlabí.]

Zmrhalová M. (2016): Mechorosty údolí Malínského potoka. – *Severní Morava* 102: 43–54.

2017

Dřevojan P., Hradílek Z., Koval Š., Kubešová S., Mikulášková E., Novotný I. & Zmrhalová M. (2017): Zajímavé bryofloristické nálezy XXVII. – *Bryonora* 59: 72–77.

Hédli R., Tkáčiková J. & Zmrhalová M. (2017): Floristická exkurze po vápencových ostrůvcích mezi Ostružnou a Brannou. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* 6: 15–19.

Hlůza B., Tuša I. & Zmrhalová M. (2017): K devíti dožitým deceniím Bořivoje Holínka. – *Severní Morava* 103: 72–74.

Zmrhalová M. (2017): Vývoj vegetace a mezo/mikroreliéfu Krkonoš v průběhu počátky jeho ovlivnění člověkem. Botanický průzkum na vybraných lokalitách v Hrubém Jeseníku. Zpráva za rok 2017. – Ms. [Depon. in: Správa KRNAP, Vrchlabí.]

2018

Halda J., Zmrhalová M. & Bureš L. (2018): Fenomén Velká kotlina 4. Lišejníky a mechorosty. – *Živa* 66: 167–171.

Zmrhalová M. (2018): Ke 120. výročí založení Lovecko-lesnického muzea v Úsově. – *Severní Morava* 104: 50–58.

2019

Dřevojan P., Jandová J., Kubešová S., Kučera J., Lukáč M., Suja J., Šírka P., Tkáčiková J., Vicherová E. & Zmrhalová M. (2019): Zajímavé bryofloristické nálezy XXXII. – *Bryonora* 64: 46–53.

Zmrhalová M. (2019): Devadesáté narozeniny prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. – *Severní Morava* 105: 76–80.

Zmrhalová M. (2019): Zdeněk Gába osmdesátníkem. – *Severní Morava* 105: 80–81.

Zmrhalová M. (2019): Setkání bryologů a lichenologů ve Zlatých Horách. – *Severní Morava* 105: 82.

Zmrhalová M., Manukjanová A., Kučera J., Jandová J., Kubešová S., Mikulášková E., Novotný I., Plaček J., Šírka P., Tkáčiková J. & Vicherová E. (2019): Mechorosty zaznamenané během 26. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS na Zlatohorsku v dubnu 2019. – *Bryonora* 64: 31–41.

2020

Zmrhalová M. & Halda J. P. (2020): Vycházka za lišejníky a mechorosty do pohoří Králického Sněžníku. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* 9: 20–23.

Šírka P., Bradáčová J., Godovičová K., Manukjanová A., Mikulášková E., Novotný I., Plaček J., Singh P., Vicherová E., Zmrhalová M. & Kučera J. (2020): Machorosty zaznamenané počas 31. jesenného stretnutia Bryologicko-lichenologickej sekcie ČBS na Poľane. – *Bryonora* 66: 34–50.